

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАННИЙ ЧАСОПИС

Виходить щотижня.

Адреса Редакції і Адм.:

„ПРАВДА“

Львів, вул. Кльоновича
ч. 8. II. пов.

Телефон 4-48.

ПЕРЕДПЛАТА

в краю: Річно 12 зол.

Піврічно 6 зол.

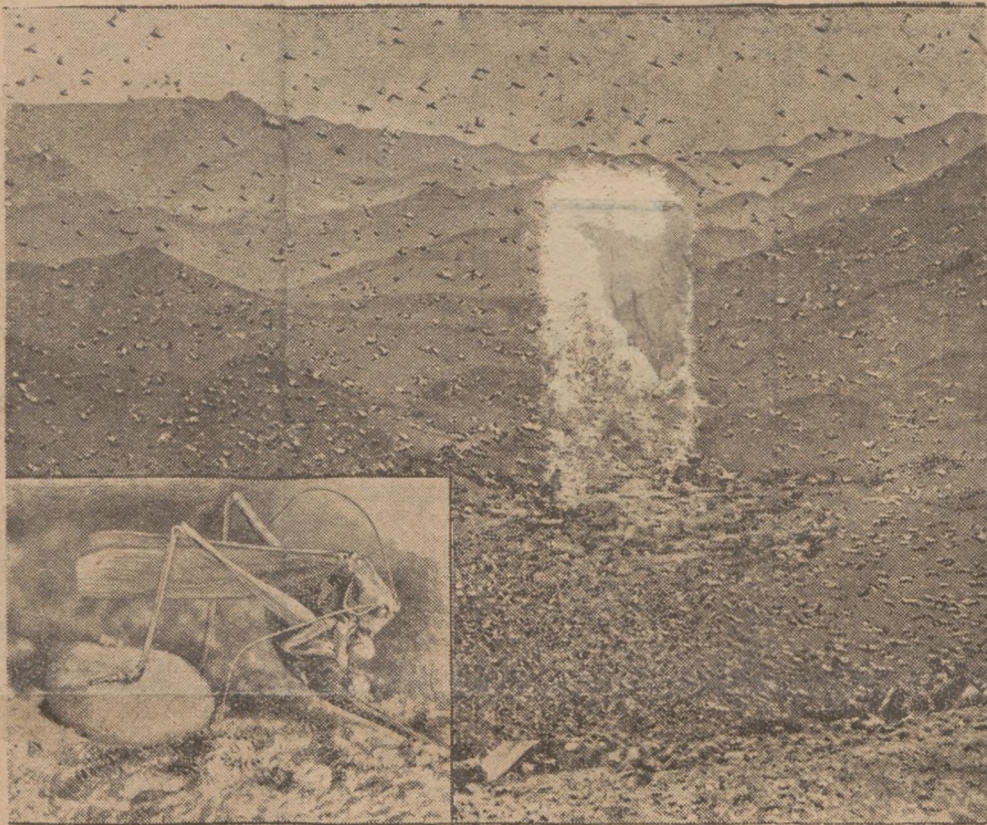
Чвертьрічно 3 зол.

Місячно 1 зол.

За кордоном: Річно 2 ам.
дол. або їх рівновартість.

Поодн. число коштує 20 сот.

Величезний напад саранчі

Старі наші люди ще тямлять, як то й до нас налітала ця язва саранчі. Оповідають вони, як то люди виходили лавами напроти сарани, кричали, били в бляшані баняки, щоб не дати сарані сісти на їх поля, щоб вона летіла собі далше. Тепер Господь милосерний стереже нас від цієї язви. Та в інших країнах, головню в Азії та в Африці вона ще частим гостем.

Ось теперечки доносять із Єгипта, що там появилися безмежні хмари саранчі. Надлетіла вона зі Судану, Зайорданії та з Палестини. Продісталася вже сарана в околиці Каїра та загрозила врожайній долині Нілю, де засіви незвичайно обильні.

Уряд zorganizував окремі військові відділи, що нищать сарану метачами полум'я. Хоч ужили до цього 140 метачів, доси не багато помогло воно. У деяких місцях сарана вкрила землю такою густою верствою, що мусіли припинити рух залізниць.

В Зайорданії наробила саранча страшних спустошень. 75 тисяч людей взяло участь у боротьбі з цєю страшною язвою. Тільки сарани як тепер не було вже там від більше сотки літ. Англійський біолог (учений, що розсліджує життя рослин і звірят) заявив, що з підзворотникової Африки вилетять мабуть цієї весни на північ ще більші скількості саранчі, бо в цьому році верем'я сприяло розмноженню цієї комахи.

Він каже, що саранча майже непереможна сила. Гази, метачі полум'я, хемічні засоби не допомагають ніщо, бо хмари саранчі черпають свої скріплення з невідомих джерел.

На образку бачимо, як саранча вкрила величезними хмарами частину єгипетської верховини. На долі на образку ліворуч самичка саранчі.

—х—

ПОЖЕЖА КІНОТЕАТРУ

В Лікаті на Сицилії (італійський острів) вибухла пожежа в кінотеатрі саме тоді, коли ціла саля була битком набита публікою. Жертвою катастрофи було 15 осіб, які згинули на місці, а кілька осіб ранено, між ними троє дітей. Причина пожежі не відома.

ПАПЕРОВІ ОДЯГИ

В Варшаві появилися в продажі паперові одяги зроблені з відповідних гатунків паперу. Одяги ці на перший погляд майже в нічому не різняються від одягів з правдивого матеріалу. Коштують вони 20 зл. та можна їх одягати два, а найбільше три рази.

ЛЬВІВСЬКА СТАТИСТИКА

В БЕРЕЗНІ

З кінцем березня мав Львів 240.831 мешканців (у минулому році в тім самім місяці 239.633). Подруж було в березні 258, уродин 305, а померло 220 осіб. На 258 подруж було: рим.-кат. 109, греко-кат. 33, жидівськ. 80, мішаних 29, євангел. і ин. 7. Мішані це переважно подружжя римо-кат. і гр.-кат. 13 гр.-кат. оженилося з римо-католичками і 12 греко-католичок вийшло заміж за римо-католиків. На 305 уродин було: 144 римо-кат. (78 хлопців і 66 дівчат). На 220 смертей: 124 римо-кат, 27 греко-кат., 59 жидів і 10 ин. Уродилося отже римо-кат. о 20, гр.-кат. о 13 і жидів о 62 більше, чим вмерло. Кошти удержання трохи зменшилися, зн. життя дещо подешевіло. Безробітних було в березні цього року 9.500, в минулому році 6.395. Як видно безробіття на третину зросло. В березні перевіз львівський трамвай 3,897.828 осіб.

ВЕЛИКА ПОЖЕЖА

В ЯВОРІВСЬКІМ ПОВІТІ

На днях вибухла пожежа в домі господаря Ілька Кохмана в Самерівці пов. Яворів. Пожежа швидко розширилася, бо був вітер і охопила сусідні господарства. Заки zorganizовано ратункову поміч, згоріло 7 хат, 12 stodil і 8 стаєн враз з живим інвентарем. Шкода виносить около 300.000 зл.

НАУКА ДЛЯ СОЦІЯЛІСТІВ

В одному місті Франції відбувався зїзд радикалів. Католики того міста поставили навчити людей міста про це, що то є соціялісти, і зробили в такий спосіб. На всіх видних місцях міста розліпили вони оголошення, в якому писалося: „Пошукуємо радикалів і соціялістів до обслуги прокажених, сухітників та інш., що терплять на всякі пошести і недуги, і до навчання дикунів-людоїдів Нової Каледонії — без запоруки проти небезпеки та без винагородження“. Ніхто на заклик, однак, не зголосився, хоч на зїзді говорилося все про рай на землі для бідних та хоч зїхалося дуже багато делегатів.

НАЙСКОРІШЕ ВОЄННЕ СУДНО.

В Італії збудовано недавно нове воєнне судно і переведено з ним першу пробу що до скорости. При пробі досягнуло це судно небувалу дотепер скорість 41½ морських миль в одній годині. Судно це побило дотеперішній рекорд скорости воєнних кораблів.

Присуд у Харківській процесі

У великодню суботу застав присуд в харківському процесі 45 найвизначніших українських діячів, про який писали ми в останньому числі „Правди“. Присуд цей подаємо на основі радіозвідомлення.

Чотирьох, а саме: Єфремова С., Чехівського Вол., студ. Павлушкова і А. Ніковського, засудив большевицький суд на 10 літ тюрми (позбавлення волі), а по відбуттю кари ще на позбавлення громадянських прав на протязі 3 років. Дурдуківського, Ганцова, Холодного, Барбара, Удовенка і Підгаєцького на 8 літ, а по відсидженню кари також на позбавлення гром. прав. Іваницю, Близнюка і Слабченка М. на 6 літ. Письменни-

цю Старицьку-Черняхівську, Гермайзого, Черняхівського, Матушевського, Гребенського, Заліського, Голоскевича, П. Єфремова, Товкача, Отамановського і Болозовича на 5 літ. Ботвинського, М. Чехівського і Т. Слабченка на 3 роки. Трезвинського, Шила, Моргуліса, Івченка, Кривенюка, Добровського, Туркала, Кудринського, Біднову, Лагута і Токарьовського за завішенням кари на 3 роки без позбавлення гром. прав, а Догу Страшкевича, Шарка, Білого, Щепотєва, Карповича і Панченка-Чаленка на віддалення за межі радянської України.

Зі всіх 45 одинацятьох, яким завішено кару на протязі трьох літ, вийшло на волю.

Сегорічний Великдень на Радянській Україні

Скріплення протирелігійних демонстрацій. — Як народ борюся з безбожниками.

Головна рада безбожників на Україні предложила комуністичним організаціям, увільняти з роботи тих робітників, що противні протирелігійній пропаганді. Відділи безбожників одержали припоручення, устроювати віча в ще не замкнених церквах і при помочи оркестр заглушувати спів віруючих людей. Спеціальна протикатолицька секція союзу безбожників скликає віча польських робітників і висилає агітаторів у католицькі села для організування протирелігійних демонстрацій.

В Москві увязнено перед самими

святами поперх 200 священників і діячів. Мимомого вірні самі зійшлися в ще незамкнених церквах і відправляли богослуження. У зв'язку з тим був цілий ряд бійок з безбожниками. В фабриках не явилось до роботи в часі свят до 30 проц. робітників. В Минську прийшло до кривавих сутичок віруючих з відділами чекістів, котрі перешкоджували в богослуженнях. В Кейданові народ розбрав відділ чекістів. В Слуцьку в часі сутичок підпалено будинок місцевого райкому. В районі Свободи в часі бійки увязнили чекісти поперх 100 осіб.

Ловля тарпонів

Тарпон атлантійський це риба з семейства оселедців. Вона доходить до довжини 2 метрів, а важить часом понад метричний сотнар.

М'ясо цієї риби, яка живе головно в мексиканському заливі, не смачне. І ловлять тарпона не для м'яса, а так для приємности. Позасновувалися навіть окремі гуртки (клуби), що займаються ловлею цієї риби. Такі клуби є в Америці на Флориді та в Мехіку. Вони присвячуються виключно ловлі тарпонів вудкою з берега або з човна.

Тарпон хапає лакомо вабця, однак борониться завзято, прямо розпучливо. Що він дуже сильний, то може й рибака втягнути в воду, а навіть човен вивернути. Тарпон зловлений на вудку вискакує з води на кілька метрів у гору.

Від зручності рибака залежить власне видобуття тарпона з води та поборення всіх його способів оборони.

Це саме й причинилося до розвитку спорту. Пожитку з такої ловлі нема, тільки вдоволення, забава для багатих людей.

ЩО ТО Є КАПІТАЛ І ПРАЦЯ.

Я маю виголосити в читальні відчит на тему „Капітал і праця“. Скажи мені, як найприсутнійше виложити різницю між тими двома словами.

— Найліпше на якимсь прикладі. Ось на прикладі: Оден з твоїх приятелів позичив тобі 100 зл. Це є капітал. А тепер, як він хотів би відібрати від тебе ту сотку, то вже буде праця (і навіть тяжка праця).

Сокиринський

З того „раю“ що за Збручем...

Понадавали жінкам чужих чоловіків тай кажуть:

— Тепер маєш кацапа за чоловіка! „Та як? Яж шлюбна жінка, маю свого чоловіка“.

— „Глупа баба!“ кричить большевик — „тепер комуна! — Нема жадного вінчання!“ І позапитував тих кацапів за чоловіків тим жінкам тай каже: „А за місяць не схочеш сего, записуйся з другим. Так ліпше!“ Ну і дивіться, добрі люди, що то роблять большевики з людьми. Щось таке, як газдиня з курми. Одного когута заріже і зварить на юшку, а другого приставляє, щоб курки неслися. От так, з людей роблять худобу. А що ж буде з дітьми? Хто їх виховає, хто погодує, хто навчить Божого закону? Годі! Шкіра терпне на чоловікові і лють бере!

Взяла лють і не одного з тамтобіцьких! Забирає большевик худобу-статок. Збіглися люди, не дають. Гвалт, крик, а якийсь горячий сокирою убив большевика. Що з того буде? Бояться люди та не довго чекають. Надбігла кумпанія большевиків, стріляють. А ту

4) диви, вже горить і одна хата і друга. Силують людей підписуватися на комуна. Хто не хоче, забирають з жінками і дітьми. Вивозять, кажуть люди, за сто вйорст!

Ов, щораз гірша та комуна! Кажуть, не вільно варити по хатах, а всі мають ходити з посудиною до одного кітла. Хто не хоче, валять печі і кухні по хатах. Та чуємо — люди повідають — на Збризю большевики повісили латинського ксьондза на брамі. А добрий був чоловік, навіть не Поляк, а якийсь Литвин. І казання говорив по нашому і до людей був дуже склінний. Ми його знали. За України приходив нераз до нас, то ми його знали, бо то недалеко. В другім селі старенького батюшку на мороз вивели голого на вулицю і облили водою аж став стовпом леду. Ще в однім недалекім селі повісили батюшку, а як якісь добрі люди відрізали його, большевики розстріляли п'ятьох людей на смерть, а тіла навіть не закопали. „Нехай куркулі — себто газди — дивляться тай не бунтуються, бо і їм так буде. Страх! То вже Антихрист іде, чи не буде кінець світа? Геть посоловіли люди і на нашій боці! Ходять як п'яні, а баби стогнуть тай падькають. Страх напав і на тих наших людей, що все хвалили, що в Росії добро настало. Тепер уже і собі відскочили від боль-

шевиків, не хвалять як бувало. Жаден і не признається! (Щось так як і деякі наші пани у Львові! Примітка Редакції). От побачили, що то комуна. А що то ще буде? Та біда не забавилась, прийшла ще більша.

Чують з рана люди, музика. Бо тепер большевики все з музикою роблять. Несуть червону плахту, зимний вітер рве її, а чоловік, що несе її, аж погинається. За нею йдуть чвірками діти, багато їх і плачуть. Зойк і гвалт, що й музику глушить. Вивели за село, на фіри тай повезли, Бог знає куди. Кажуть, беруть на науку до захисту. З них мають бути якісь комсомоли.

І що то воно ті комсомоли? Якись безбожники, в ніщо не вірять, ні в Бога, ні в святих, ані не моляться. Тільки якогось Леніна величають, ходять по хатах, людям образи святі забирають, допчуть їх, плюють на них, а потім палять. З церков забирають фелони — опарати, убираються в них та ходять вулицями і виспівують найпоганіші пісні. Бурять церкви і рабують, а як вже нема що з церков брати, рабують людей, а то і убивають. Так оповідають тамтобіцькі, що надивилися на се в Камінці і по других містах. От маєте, добрі люди, вже комуна!

Та сего тижня надивилися ми ще

Де цвітуть морелеві сади

Отсі слова навівають Вам може згадку про ясні, полудневі країни. Може уявляєте собі далекі „теплі краї“, звідкіля що весни надлітають до нас жайворонки й інші птиці. Ті, що були в Італії певно згадують знову облиті сонцем дороги, голубе небо а надівсе ті виноградники і помаранчеві та цитринові сади, що розсівають довкола свої барви і пахощі в гарячих лучах сонця.

Думаєте може, що десь там в тих сторонах мусить бути та благословенна країна „де цвітуть морелеві сади“.

Тимчасом... місце се так близько нас, лежить навіть таки на нашій землі. Закутком тим — се місто Заліщики з найблищою околицею.

Заліщики лежать в ярі ріки Дністра, що з трьох сторін окружає їх високим берегом. З четвертої сторони заховане місто невеликою горою. Тому має воно клімат теплий, сухий; сонце промінює тут дуже сильно, а дощі падають рідко. — Завдяки тим приметам околиці, удаються тут дуже добре морелі — що є, як відомо, полудневими овочами і походять з Малої Азії.

Правда, морелі можна плекати також і в інших сторонах Галичини, але лише як поодинокі дерева, які треба покривати на зиму і хоронити перед найменшими морозами, бо інакше гинуть. — В Заліщиках зате не потребують вони жадної охорони і видержують добре навіть ostrі зими.

Оповідують, що першими почали займатися управою морель німецькі кольтоністи, котрі давно колись тут поселилися. — З наших людей, на широ-

ку скалю повів господарку тамошній парох о. Княгиницький. Тому 50 літ заложив він у себе 4-морговий морелевий сад. З того саду остало сьогодні 3 морги, котрі дають річно кілька тисяч золотих чистого доходу. З другого саду, що його він рівночасно закупив, остало досі 80 дерев, котрі мають вже по 70 літ і є живими свідками, як добре можуть морелі розвиватися в тій околиці. — Ті старі дерева бачимо тут на образку.

Заохочені приміром свого пароха, місцеві селяне почали і собі садити морелі. Сьогодні коло кожної хати пишасться хочаб невеликий морелевий сад, а що року вивозять з Заліщик і найближчих сіл около 20 вагонів морель.

на більше диво. Сонінко загірло, люди наші чекають весни, щоби йти в поле орати, сіяти, хлібець святий — Божу манну і для себе і для голодного народу плекати. Нехай Бог святий родить. А на тамтім боці інакше! В осени люди позакидали на своїх нивках трохи жита, трохи пшенички. Всьо ладно зазеленіло, є надія на хліб. Але большевики повиганяли людей зі села з плугами і кажуть переорювати людські пашні. Тепер — кажуть большевики — комуна. Не Бог, а комуна дасть тобі їсти, ори! І люди з плачем орють, і кленуть і марнують свою працю, тай журяться, що воно з того буде. Хіба голод! Будуть люди пухнути з голоду, як уже раз гинули кілька літ тому як мухи.

А ту вже люди втікають на наш бік. Колись ту прибігла жінка, боса простоволоса. Дивимосся, аж мокра ціла, перебігла воду, а вода тепер ще велика. Задихана й говорити не годна. Допитуються люди, бо цікаві, що і як. Та підбігли поляки, себто польське військо, що стоїть у нас всюди понад границю, і не дають говорити, розганяють. А бабу взяли тай повели на касарню. Довідалися ми лиш тільки, що перебігало їх через воду три. Дві вбили большевики, (одну таки вже на воді), а лиш одна перебігла. Що з нею буде, не знають, бо поляки повели її кудись

дальше. А де, не скажуть, бо нас не люблять, та якісь самі мазури, що і зрозуміти їх годі.

От масте, добрі люди, наші газди! Як мучиться наш бідний, християнський нарід, наші братя Українці за Збручем. Тепер звідтам чути стріли то ту то там, то поодинокі — се з гверів — то десь тарахкотять і скоростріли, чи як Німці казали, машингвери. Люди там ходять як мерці, а що дальше буде, Бог знає. Та як довідаємося, то знов напишемо вам і пустимо в газети. Нехай наші люди знають, а Бог милосердний нехай нас боронить від тої комуни, бо то щось страшне.

А не вірите нам, то прийдіть до першого-ліпшого села над Збручем, але за дозволом і перепусткою червоною зі Староства, бо без того зараз вас заберуть поліцаї, що ви шпiон. Як дістанетеся до нас, то переконаєтеся, що ми пишемо правду. А в інших селах там вгорі, де менший Збруч, то ще дивнішого і страшнішого довідаєтеся як від нас. Бо у нас уже Збруч ширший і глибший як там. От так бачите, добрі люди, надіялися люди на большевиків і чекали їх, а тепер вийшло ось що: Комуна — бодай пропала.

Вивозять... але хто? — Се все роблять чужинці-посередники. Бодай не чули ми досі про існування там нашої кооперативи, що єдина повинна взяти висилку і продаж всіх овочів у свої руки — Може дійдуть отсі стрічки до рук котрого з наших тамошніх садівників. Просимо поінформувати нас всіх на сторінках „Правди“, якщо справа маєть-ся інакше.

Крім морель, ростуть ще в Заліщиках бросквині і виноград, дозрівають мельони, кавуни і паприка, удаються делікатні роди тютюну. Се все запевнює Заліщикам гарну майбутність. — Там можна плекати на велику скалю всі ті овочі, заложити взірцеві виноградники і сади, завести плянтації найкращого тютюну. — Вже тепер з літом з'їжджаються туди громади літників, щоб користати з цілющих лучів сонця на піскових берегах Дністра. З часом можна там уладити кліматичну стацію, побудувати власні гостинниці і санаторії. А всім тим повинні зайнятися — поки ще не пізно — наші люди, згуртовані в одну сильну кооперативу з кількома відділами.

Правда, які широкі можливості розвитку лежать перед Заліщиками? А таких місцевостей є більше в нашому краю. Много скарбів криє в собі широка українська земля в нутрі і на поверхні, скарбів, що про них нераз і не догадуємося. Лише використаємо їх! Моглоб і у нас підвестися рільництво, розвинулася торгівля і промисл і буйним квітом розцвілиб всі творчі сили народу.

Вірно, що так станеться. А покищо — дрімають в Дністровій мраці заліщицькі сади... А земля жде... Бита дощем, шарпана вітрами, жде своєї Весни і свого Господаря... Я. Ч.

Жолудок кита

(Сміховинка)

По морі плив корабель. Нараз вдарило його в бік так, що він аж піднісся. Капітан корабля помітив, що це великих розмірів кит. А що був він (то є капітан, не кит) веселої вдачі, звернувся так до керманіча: „Ходи подивися, та бестія певно голодна! Кинь їй кіш помаранч, може нас лишить в спокою“.

Керманіч послухав, кинув кіш, який кит зараз проковтнув, але не відступив від корабля. Керманіч кинув йому деревляну лавку, котру кит теж проковтнув, але це не допомогло.

Капітан довго не надумуючись, зловив одного Китайця за ноги і вкинув його в море. Але й це не допомогло.

— Що за страшний апетит! — розпучливо крикнув капітан, а побачивши старого Жида, що приглядався китові, кинув і його в море.

Коли кит і тепер не заспокоївся, залаго корабля притягла його гарпунами, вбила і витягнула на корабель. Тут кита розпорили і уявіть собі, що знайшли в його жолудку:

Старий жид сидів на лавці і продавав Китайцеві помаранчі.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

27. (14) Неділя Св. Томи (Антипасхи). Гл. 1. Євг. утр. 1.

УСТАВ: Вечірня вел. з Литією. Слава святий. Христос воскрес 3 р. і Прийдіте поклонимся 3 р. псал. 103. Єктен. вел. Блажен муж. На Господи воззв. стих. 10. Чте ній нема, Литія. Стиховні празн. в Тріоді. На благословенне хлібів троп. празн. 3 р. Христос воскрес 3 р. псал. 33. і Отпуст великий. Утренья. Слава святий. Христос воскрес 3 р. Слава во вишних 3 р. і проче як звичайно. По псальмах Єктен. вел. Бог Господь троп. празн. 2 р. Слава і нині 1 р. Катизми ряд. Сідальні празн. Полиелей, Величання Єктен. мала і Сідал. попол. Степенна (4. гл.) 1. антиф. Прокім. Євг. утр. 1. Воскресеніє Христово 3 р. Псал. 50. і стихири воскр. Єктен. Спаси Боже і возглас. Канон празн. 14. Катав. Пасхи. По 3. п. Іпаккой. По 6. п. конд. і ікос празн. По 8. п. припіві. празн. По 9. п. Свят Господь 3 р. Світл. празн. 2 р. Сл. і нині 1 р. На Хвалите стихири празн. 4. Сл. празн. і н. Прелогословенна. По Славосл. троп. празн. По отпусті Сл. і нині стих. еванг. На часах звичайних троп. і конд. празн. Служба Божа Злат. Антиф. 2 перші неділі, третій звичайний з дріпів. недільн. троп. Сл. конд. празн. і нині конд. Пасхи. Святий Боже. Прокім. Апост. і Євг. празн. За достойно Пасхи. По отпусті з крестом розданне вірним Артоса.

28. (15) Понеділок Св. Апост. Арістарха і пр. 29. (16) Второк. Св. мучен. Агафії, Ірини і Хіонії. 30. (17) Середя Преп. Симеона і Акакія. 1/5 (18) Четвер Преп. Йоана Декаполіта. 2. (19) Пятниця Преп. Йоана Ветхопещерника. 3. (20) Субота Преп. Теодора Тріхіні.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

21. IV. 1113. помер київський князь Святополк. Князь Святополк, син князя Ізяслава й унук князя Ярослава М. вступив на київський престол по смерті свого стрийка, вел. князя Всеволода. Часи цього князя були переповнені міжусобицями. Князі воювали між собою, ще й Половців наводили на рідну землю. Ясною подією за його князювання був зїзд князів у Любечі, (1097 р.) де князі цілували хрест, що будуть жити в згоді. Та сам князь Святополк зломив цю присягу, за намовою кн. Давида Ігоровича увязнив Василька, князя гербовельського й дав згоду на його осліплення. Пізніше боронився, що тут усе му винен кн. Давид і сам виступив війською проти Давида, та цим не змазав своєї вини. За його князювання були спільні походи князів на Половців, що вінчалися славними перемогами українських князів над Половцями. Це тут заслуга не Святополка, тільки Володимира Мономаха. В його честь назвали місто побудоване на місці, де колись був город Витичів, — Святополк. Помер князь Святополк у дорозі до Вишгорода. На човні привезли його тіло в Київ і похоронили в Михайлівському монастирі, що він сам збудував його (Князь Святополк мав друге християнське ймення Михайло).

25. IV. 1910 помер Марко Кропивницький український драматичний письменник і артист. Кропивницький почав свою літературну діяльність у 60 р.р. XIX ст. Та друкувати свої твори почав щойно в 80 рр. Коли в 1876 р. заборонено друкувати книжки українською мовою, остало Українцям ще говорене слово на сцені. Правда й тут були обмеження, не можна було давати на сцені перекладів, ані творів із життя інтелігенції, тільки з життя селян. Тоді найвизначніші українські драматурги Карпенко Карий, Саксаганський і Садовський (це рідні брати, в дійсності звалися Тобилевичі) Михайло Старицький та Марко Кропивницький заснували український мандрівний театр і давали по містах українські штуки. З часом цих театрів було більше. Багато ці театри причинилися до вдержання національної свідомості в українському народі. Всі ці керманічі українського театру й сами писали драматичні твори. Писав їх Марко Кропивницький. Написав їх чимало. Найкращі його драми це: „Лихо не кожному лиху“, „Зайдиголова“, „Глитай аборж Павук“ і „Дві семі“. В 70 рр. XIX ст. був Кропивницький зі своїм театром і в нас у Галичині.

25. IV. 1913 помер Михайло Коцюбинський, український письменник. Писав він дуже гарні оповідання цвітостою гарною мовою з життя селян та інтелігенції, з життя молдаван, магометан. Приїздив також до нас до Галичини й дуже зацікавився Гуцульщиною. З життя Гуцулів написав одно з найкращих своїх оповідань т. п. „Тіні забутих предків“. Помер молодю, бо в 48 р. життя.

АСТРОНОМІЧНИЙ КАЛЕНДАР

27. IV.	схід сонця	4:10,	захід	6:32
28. IV.	"	" 4:8,	"	6:33
29. IV.	"	" 4:7,	"	6:36
30. IV.	"	" 4:5,	"	6:37
1. V.	"	" 4:3,	"	6:38
2. V.	"	" 4:1,	"	6:40
3. V.	"	" 4:0,	"	6:42

Дня 28. IV. нів. В квітні прибуло дня на 1 год. 43 мін.

БІРЖА

ЗБІЖЖА: (за 100 кг. льоко стація надан.). Пшениця дв. 38:00—39:00, пшениця с. 35:00—36:00 жито д. 17:75—18:75, жито сел. 16:50—17:00, ячмінь на мливу 16:25—15:75 овес гал. 14:50—15:, кукуруза 22:25—23:25, бараболя промисл. 2:75—3:, фасоль біла 45—55, фасоль колір. 30—35, фасоль краса 40—45, горох 1/2. Вікторія 24:75—26:75, горох пільн. 22:25—23:25, гречка 24:50—25:50 лен 66:50—68:50, любинь 24—25, конюшина червона 130—150, просо 26:75—27:75, сіно прас.: 7:50—8:00, солома прас. 5—6.

Риба пелікан

Є така птиця, що називається пелікан. Замітна вона цим, що під сподом дзьоба від горла має наче мішок. Живе в південно-східній Європі, Азії й Африці.

Та є й риба-пелікан, що має будову шок, які зівсім нагадують дзьоб птиці пелікана. Тому й цю рибу називали пеліканом. З велитенською пашекою риби лучиться тільки невеликий кадовб. У паші є тільки дрібні зуби, так що дивно, як ця риба може вдержати більшу добичу. Вияснюють це так, що ця риба має мабуть у собі їд і затроює нею свою жертву, що часом більша як ціла риба. Має вона шлунок, що може сильно розтягатися, й може помістити в ньому й добичу більшу від неї самої. Світ, що в ньому живе ця риба-пелікан, це вічно темне дно полярних морів, що його розсвічують тільки деякі творіння своїм фосфорним світлом. І риба-пелікан має теж таке фосфорне світло.

ЯК РОБИТИ ХЛІБНИЙ КВАС

Береться 2 кг житних сухарів, заливається 3-ма ведрами окропу і ставляється на 8 годин близько печі. Рівночасно треба розчинити ложкою муки в пів шклянці юшки зі сухарів одну вісімку дріжджів та поставити в тепле місце, аби зійшли. По 8 годинах переціджується сухарі через густе сито, дається до юшки 3 кг цукру, доливається розколючені дріжджі, все те добре вимішується і ставляється на 12 годин близько печі. Потім переціджується, розливається до фляшок, кидається до кожної фляшки кусок цитрини, закорковується, та залишається через дві години в кухні, а пізніше виноситься до пивниці та можна його пити.

Політичний словар

Глейт, залізний лист, що давав право свобідно переходити з місця на місце. Гордійський вузол, справа замотана, що її важко розв'язати. Назва пішла від македонського короля Олександра Великого, великого завойовника світа, що жив в IV. столітті до Христа (356—323 до Хр.). Коли йшов на завоювання Азії, показали йому в одній святині вузол, так зав'язаний, що його ніхто не міг розв'язати. Зав'язав його, як казав переказ селянин Гордій, що пізніше став царем. Був переказ, що хто його розв'яже, буде панувати над усею Азією. Олександр Вел. перетяв вузол мечем.